

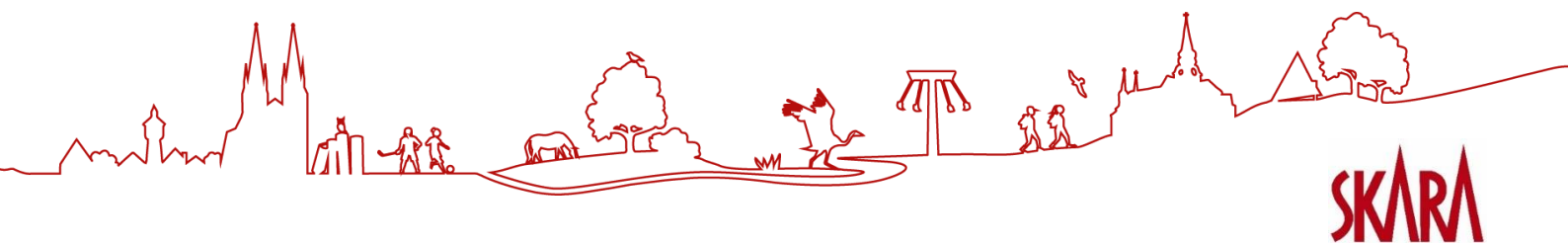
Samrådsredogörelse för

Vattentjänstplan

Upprättad 2023-12-04

Skara kommun

Skara kommun, Västra Götalands län

Innehåll

Inledning.....	3
Sammanhang.....	3
Samrådsprocessen	3
Översiktlig beskrivning av ändringar efter samråd inför granskning	3
Inkomna synpunkter – Statliga myndigheter.....	4
Länsstyrelsen Västra Götaland.....	4
Trafikverket.....	7
Skogsstyrelsen.....	8
Polismyndigheten.....	8
Inkomna synpunkter – Kommunala nämnder, råd och bolag	8
Omsorgsförvaltningen.....	8
Samhällsskydd Mellersta Skaraborg.....	8
Inkomna synpunkter – Företag, föreningar, organisationer m.fl.	8
Vattenfall	8
Lantmäteriet.....	9
Inkomna synpunkter – Privatpersoner.....	9

Inledning

Sammanhang

Vattentjänstplan för Skara kommun är framtagen i enlighet med i Lagen (2006:412) om allmänna vattentjänster (LAV).

Vattentjänstplan redovisar de VA-planområden som identifierats i Skara kommun, de risker och åtgärder för den allmänna VA-anläggningen samt långsiktig planering för densamma.

Vattentjänstplanen blir ett komplement till kommunens VA-plan. Vattentjänstplanen ska visa hur kommunen ska förse kommuninvånarna med VA-tjänster under ett längre tidsperspektiv.

Vattentjänstplanen ska fungera som ett styrande dokument och vara en hjälp i prioritering och utveckling av nya bebyggelseområden samt befintliga områden. Planen kommer även att vara ett stöd i arbetet med översiktsplan, detaljplan samt bygglovshandläggning för att kunna avgöra om verksamheter och bebyggelse är lämpliga inom ett visst område.

Vattentjänstplanen har tagits fram av en förvaltningsöverskridande arbetsgrupp med tjänstepersoner från Skara kommun, SMS och Skara Energi.

Under att Vattentjänstplanen varit på samråd har ett antal synpunkter inkommit för vilka redogörs nedan.

Samrådsprocessen

Vattentjänstplanen har skickats ut för synpunkter från myndigheter, kommunala förvaltningar och andra intressenter. Den har också lagts ut på hemsidan för synpunkter från allmänheten. Den skickades ut och har funnits tillgänglig på Skara kommuns hemsida och i Stadshuset för synpunkter från 26 september till 31 oktober. Då inga utbyggnadsområden anges i planen har det inte ansetts finnas direkt berörda fastighetsägare att skicka planen till.

Beslut om samråd för Vattentjänstplanen togs i Samhällsbyggnadsnämnden (SKA-SAM 2023-09-19, §148).

Efter samrådet kommer Vattentjänstplanen att revideras och kommer efter detta att ställas ut för granskning. Målsättningen är att planen ska antas i Kommunfullmäktige under första halvan av 2024.

Översiktlig beskrivning av ändringar efter samråd inför granskning

Samrådets yttranden och synpunkter har lett till ett antal förändringar av olika omfattning. Listan nedan beskriver översiktligt vilka ändringar som gjorts.

Samtliga inkomna yttranden finns med i sin helhet i denna samrådsredogörelse.

- Förtydliganden gällande VA-planområdenas bedömning.
- Tillagd bilaga med redogörelse för viktiga vattenförekomster i Skara kommun
- Bilagt policy och riktlinjer för dagvattenhantering i Skara kommun.

Inkomna synpunkter – Statliga myndigheter

Länsstyrelsen Västra Götaland

Yttrandet i sin helhet, med undantag för bilaga.

Sammanfattande synpunkter

Kommunen har bedömt att vattentjänstplanen inte medför betydande miljöpåverkan och de har visat hur man har kommit fram till det. Länsstyrelsen kan dock utifrån handlingarna inte utesluta att planen innebär en betydande miljöpåverkan.

Synpunkter på planerade åtgärder för att säkra kommunens dricksvattenförsörjning

Kommunen köper sitt dricksvatten via kommunalförbund som tar sitt vatten från Vättern, kommunen har även en egen reservvattentäkt och har säkrat 70 % av sin försörjning vid ett avbrott i leveransen av vätternvatten.

Planen saknar en redovisning och prioritering av vattenresurser som är av betydelse för dricksvattenförsörjningen i de enskilda lösningarna i utrednings- och bevakningsområden. Beskrivningar för vattenresursernas skydd saknas men i prioriteringsgrunderna av VA-områden redovisas att vattenskyddsområden beaktas.

Planen har inga föreslagna åtgärder för att säkerställa en långsiktigt hållbar vattenberedning och distribution i de identifierade områden som idag har enskild vattenförsörjning.

Det redovisas att kapacitet finns i kommunens nuvarande anläggningar för att utöka antalet abonnenter med dricksvatten- och avloppsförsörjning.

Miljökvalitetsnormer för vatten (MKN)

I planen finns inga åtgärder redovisade för att uppnå god ekologisk status enligt MKN. Länsstyrelsen anser att planen behöver ange om någon yt- eller grundvattenförekomst berörs, och om det föreligger något åtgärdsbehov (enligt VISS) i vattenförekomsten för att det ska vara möjligt att uppnå MKN. Det är viktigt att väga in påverkan på berörda yt- och grundvattenförekomster och på möjligheten att följa fastställda miljökvalitetsnormer vid klassning och bedömning av åtgärdsbehovet i de identifierade områdena med enskilt VA.

Ytvatten

I kommunen finns ett antal ytvattenförekomster som i dagsläget inte uppnår god status och där enskilda avlopp utgör en betydande påverkan på vattenkvaliteten. För Lidan och Ätran har man inom vattenförvaltningen kvantifierat ett åtgärdsbehov för reduktion av näringsämnen som tillförs vattendragen. Viktiga vattenförekomster som inte uppnår god status är inte redovisade.

Synpunkter på planerade åtgärder för att säkra kommunens avloppsförsörjning

Kommunen har valt att inte samråda med boenden i utredda områden utan begränsat samrådsområdet till Länsstyrelsen och andra myndigheter och föreningar. Orsaken kan vara att inga utbyggnadsområden föreslås. Det framgår inte om det varit några anspråk från boende på att kommunen ska ordna verksamhetsområde i något av områdena eller om boenden haft någon möjlighet att ha synpunkter på att befintliga verksamhetsområden eller nya verksamhetsområden kommer att byggas.

I planen står det att samtliga mindre reningsverk i kommunen är omgjorda till pumpstationer som leder allt spillvatten till en central reningsanläggning, Horshaga. Tillståndet för reningsverket är på 95 000 pe och den nuvarande belastningen ligger på 20 000 pe vilket kommunen gör bedömningen att det kan kopplas på flera abonnenter. Under 2022 visade det sig att riktvärde för månadsmedelvärde för totalfosfor överskreds 8 gånger. Med flera påkopplingar kan det innebära ökade utsläpp av fosfor. Hur kommer kommunen att lösa problemen med fosforutsläpp?

Dagvattenhantering saknas och bör vara med som bilaga.

Bedömning av områden

VA-planområden i Skara som analyseras utgörs dels av områden som pekats ut i genomförd GIS-analys och består av bebyggelsegrupper som uppfyller följande kriterier; 20 hus eller fler med ett avstånd om 150 meter eller mindre mellan husen och av de områden som i översiktsplanen pekas ut som LIS-områden eller strategiska områden med potential för utveckling.

Kommunen har 10 bevakningsområden och 9 utredningsområden, ett antal områden med enskilt VA. Utbyggnadsområden saknas helt. Kommunen har byggt ut gemensamhetsanläggningar i väldigt stor omfattning och som driftas mestadels av föreningar.

I planen finns det kriterier för bedömning av de olika områden, men Länsstyrelsen kan inte se vilka kriterier som väger tyngst för prioriteringarna av hälso- respektive miljöaspekten enligt lagen om allmänna vattentjänster. Vilka bedömningsgrunder för dricksvatten och badvatten har kommunen använt sig av vid bedömningen om klassning av områdena? En prioritering av betydande vattenresurser för dricksvattenförsörjning utanför verksamhetsområden saknas. Det är oklart hur och om skyddet av grundvattenresurser har vägts in vid bedömning av vilka områden som har behov av ordnad VA-försörjning. Skyddet av grundvatten är en viktig aspekt då det i kommunen finns flera områden med enskilda anläggningar som bidrar till vattenförsörjningen. Status för enskilda avloppsanläggningar och deras påverkan på vattenförekomsterna saknas inom respektive område inom alla kategorier. I kommunen är det känsliga sjöar och vattendrag där avloppsreningsverket och enskilda avlopp är en stor påverkansfaktor för fosfor.

Analysen redogörs för vilka områden som har känsliga miljöer och/eller recipienter men skyddsnivån är inte bedömd. Länsstyrelsen anser att kommunen bör ange vilka yt- och grundvattenförekomster som utgör recipient samt bedöma skyddsnivå för recipienten. Vilken status har recipienterna och vilka påverkanskällor kan identifieras enligt VISS? Det finns inga åtgärder redovisade i bedömningarna för att säkra vattentjänsterna eller för att uppnå miljö kvalitetsnormer i recipienter

I beskrivningen av VA-utredningsområde står det att osäkra parametrar behöver utredas vidare. Det står inte vad för parametrar som behöver utredas varför detta bör förtydligas.

Det är oklart vad som är skillnad på när det är bevakningsområde och när det är utredningsområden. Detta bör förtydligas. Vad Länsstyrelsen kan utläsa finns inga områden som kommunen bedömer som §6-områden och det har heller inte gjorts en bedömning av områden där kommunen anser att VA kan lösas med enskilda gemensamhetsanläggningar.

Länsstyrelsen kan inte se att områdena Vinköl (23 fastigheter), N Lundby Björkelumd (40 fastigheter), Ljungstorp (20 fastigheter), Skärv vid Bysjön (28 fastigheter), Skärv vid Skärvalången (58 fastigheter), Istrum (21 fastigheter), Nolåsen (20 fastigheter) är beskrivits i planen och vilket område de tillhör.

Synpunkter på planerade åtgärder för att förhindra och motverka skador på kommunala vatten- och avloppsanläggningar på grund av skyfall och översvämning

Länsstyrelsen noterar att en skyfallskartering har gjorts som i stort följer de rekommendationer som Länsstyrelsen har gett ut: *Rekommendationer för hantering av översvämning till följd av skyfall – stöd i fysisk planering*, samt MSB:s vägledning.

Genom den detaljeringsgrad som använts och att olika regnmängder används får kommunen en god bild över riskerna och konsekvenser vid skyfall.

Kommunen har översiktligt pekat ut delar av anläggningen som kan påverkas vid skyfall, länsstyrelsen ser det som positivt att vidare hanteras inom ramen för den beredskapsplan som tas fram. De förslag på åtgärder som presenteras för att antingen minska riskerna eller göra mer detaljerade bedömningar kommer att medverka till att på sikt öka resiliensen vid skyfall.

Koppling till andra planer

Vattentjänstplanen har en god koppling till kommunens Översiktsplan och det är bra att det utarbetas en Beredskapsplan vid skyfall parallellt med vattentjänstplanen.

Beskrivning av ärendet

Förslag till Vattentjänstplan inkom för samråd till länsstyrelsen 2023-09-26.

Upplysningar

Om det i framtiden skulle bli så att till exempel privatpersoner begär tillsyn för ett område, eller att samfällighetsföreningar inte längre vill ha eget ansvar för ett befintligt VA-område, kan Länsstyrelsen komma att bedöma områden annorlunda än vad kommunen gjort i den här vattentjänstplanen, oaktat detta yttrande.

Kommunens Vattentjänstplan är ett planeringsunderlag som behöver beaktas i översiktsplanen. Vattentjänstplanen kan bland annat ge underlag för avvägningar om lämplig mark- och vattenanvändning och vilka hänsynsbehov som finns.

Kommentar:

Förtydliganden har gjorts i vattentjänstplanen för att tydligare visa att samtliga områden som i GIS-analysen pekas ut som potentiella områden för VA ligger i områden med VA-föreningar och har via dessa tillgång till kommunalt dricksvatten och det kommunala spillvattennätet. Detta innebär att bebyggelsen i de, i vattentjänstplanen, redovisade områdena inte påverkar eller påverkas av vattenresurserna i områdena. Detta har tagits med vid användningen av de prioriteringsgrunder som finns under kapitel 2.3.1 och vid bedömning av områdenas status.

Förtydliganden i beskrivningar för VA-planområden har lagts till för respektive område i för att beskriva osäkra parametrar och visa på skillnad mellan VA-utredningsområde och VA-bevakningsområde.

För de områden som i ÖP pekas ut som strategiska eller LIS-områden ska frågan om utvidgat verksamhetsområde utredas i samband med att områden ska detaljplanläggas.

I Skara kommun finns ett vattenskyddsområde kring reservvattentäkten i Axvall. Detta förtydligas i vattentjänstplanen under avsnitt om Status befintligt verksamhetsområde.

Länsstyrelsen pekar på några områden som utifrån de kriterier som modellen utgår ifrån inte har pekats ut i den GIS-analys som har gjorts till denna vattentjänstplan. Efter kontakt med Länsstyrelsen har kartor för områdena, utom Nolåsen, redovisats. Vissa områden tangerar de områden som pekats ut i vattentjänstplanens GIS-analys. Det går att konstatera att samtliga områden, utom Ljungstorp, ligger i områden där VA-föreningar finns och områdenas påverkan på miljö- och hälsa bör därför vara begränsad.

Gällande överskridande av riktvärden på avloppsreningsverket är det driftsproblem på avloppsreningsverket som legat bakom och inte belastningsproblem, dialog om detta hålls med tillsynsmyndigheten. Detta innebär att fler påkopplingar och högre belastning inte är ett bekymmer utan det viktiga är att hitta bra sätt att sköta avloppsreningsverket och dosering av fällningskemikalier.

En bilaga med de större vattenförekomsterna i kommunen och dess status har lagts till.

Policy- och riktlinjer för dagvatten i kommunen biläggs vattentjänstplanen.

Trafikverket

Yttrandet i sin helhet

Trafikverkets samrådsyttrande gällande förslag till vattentjänstplan för Skara kommun

Ärendebeskrivning

Trafikverket har mottagit rubricerat ärende för yttrande, där Trafikverket yttrar sig som väghållare av statlig väginfrastruktur i Skara kommun. Huvudsyftet med vattentjänstplanen är att ge förutsättningar för en god planering av Skara kommuns skyldigheter att ordna allmänna vattentjänster samt att ge berörda möjlighet till insyn och deltagande i processen.

Synpunkter och upplysningar

Trafikverket har inga synpunkter på samrådshandlingen som sådan, men vill i sammanhanget ändå framföra nedanstående upplysningar som ska beaktas i planeringen.

Dagvatten

Beträffande dagvatten- och skyfallshantering anser Trafikverket att nybyggnationer och hårdgöring av mark inte får innebära att avrinningen ökar till diken och trummor utmed den statliga infrastrukturen, varken mängd- eller hastighetsmässigt. Trafikverkets diken, trummor och andra anläggningar är enbart till för vägens avvattning, och tillkommande vatten får inte ledas till Trafikverkets infrastruktur. Trafikverket anser att dessa frågor ska utredas och hanteras i den översiktliga planeringen samt tidigt i planprocessen för respektive detaljplan.

Ledningsarbeten

Om nya ledningar behöver dras eller om arbeten på befintliga ledningar behöver göras inom vägområdet för en statlig väg, ska ledningsägaren ansöka om tillstånd hos Trafikverket enligt väglagen 44 §. Vägområdet utgörs av hela väganläggningen med körbana och tillhörande sidoområde med dike, dikeskrön inklusive en mindre remsa utanför dikeskrön på båda sidor om körbanan. Ansökan görs enklast på Trafikverkets

hemsida: <https://bransch.trafikverket.se/tjanster/ansok-om/tillstand/Ansok-om-ledningsarenden-inom-vagomradet/>

Kommentar: Kommunen noterar Trafikverkets yttrande, yttrandet påverkar inte Vattentjänstplanen.

Skogsstyrelsen

Yttrandet i sin helhet, med undantag för bilaga

Skogsstyrelsen har inga synpunkter på presenterat underlag och inte heller någon ytterligare information att tillföra som har bäring på detta.

För att minska risken för översvämningar i samband med skyfall är det bra att försöka behålla så mycket vatten som möjligt i landskapet. Mycket mer om detta och praktiska tips finns i handboken Naturbaserade lösningar mot översvämningar som bifogas detta yttrande.

Vi har inte tittat närmare på de enskilda områdena som planen pekar ut.

Kommentar: Kommunen noterar Skogsstyrelsens yttrande, yttrandet påverkar inte Vattentjänstplanen.

Polismyndigheten

Polismyndigheten har ombetts att yttra sig kring förslag till vattentjänstplan för Skara kommun.

Undertecknad har inget att erinra.

Kommentar: Kommunen noterar Polismyndighetens yttrande, yttrandet påverkar inte Vattentjänstplanen.

Inkomna synpunkter – Kommunala nämnder, råd och bolag

Omsorgsförvaltningen

Omsorgsförvaltningen har inga synpunkter på förslag till vattentjänstplan.

Kommentar: Kommunen noterar Omsorgsförvaltningens yttrande, yttrandet påverkar inte Vattentjänstplanen.

Samhällsskydd Mellersta Skaraborg

Samhällsskydd Mellersta Skaraborg har granskat vattentjänstplanen och har inget att erinra.

Kommentar: Kommunen noterar SMS yttrande, yttrandet påverkar inte Vattentjänstplanen.

Inkomna synpunkter – Företag, föreningar, organisationer m.fl.

Vattenfall

Yttrandet i sin helhet

Vattenfall Eldistribution (Vattenfall) har tagit del av samrådshandlingar för Vattentjänstplan och lämnar följande yttrande.

Vattenfall äger elnätet inom delar av Skara kommun. Vid detaljerad anläggande intill Vattenfalls anläggningar är det viktigt att kontakta Vattenfall i god tid.

Vid schaktningsarbeten ska ledningsanvisning, beställas via <https://www.ledningskollen.se/> . Om ärendet brådskar kontakta Vattenfalls kundtjänst på telefon: 020-82 00 00, kostnaden för uttryckningen debiteras då beställaren.

Eventuell flytt och förändringar av befintliga elanläggningar utförs av Vattenfall men bekostas av exploitören.

Kommentar: Kommunen noterar Vattenfalls yttrande, yttrandet påverkar inte Vattentjänstplanen.:

Lantmäteriet

Yttrandet i sin helhet

Vid genomgång av planförslagets handlingar daterade 2023-09-05 har följande

noterats:

Lantmäteriets synpunkter

Lantmäterimyndigheten har ingen lagstadgad skyldighet att granska den aktuella typen av remiss och Lantmäteriet avstår därför från att lämna några synpunkter.

Kommentar: Kommunen noterar Lantmäteriets yttrande, yttrandet påverkar inte Vattentjänstplanen.

Inkomna synpunkter – Privatpersoner

Från privatpersoner har frågor kring material i vattentjänstplanen inkommit men inte några yttranden. Dessa personer har fått svar från den kommunala organisationens tjänstepersoner men redogörs inte i denna samrådsredogörelse.